

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Π.ΚΑΣΣΑΒΕΤΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ:

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-6475181

E-MAIL:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΚΑ»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Κεφάλαιο Α:

Η συνδυασμένη αλλαγή του τρόπου περιβαλλοντικής αδειοδότησης και του συστήματος περιβαλλοντικών ελέγχων με την εισαγωγή διαδικασιών που εξασφαλίζουν καλύτερη ποιότητα περιβαλλοντικών όρων και μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, τη μείωση του διοικητικού φόρτου, την εξάλειψη διπλών αδειοδοτήσεων, τη βελτίωση της ποιότητας των μελετών μέσω θέσπισης προδιαγραφών ανά είδος έργου και κατηγορία μελέτης. Ταυτόχρονα προχωράμε στη δραστική αλλαγή και ενδυνάμωση των περιβαλλοντικών ελέγχων με ρητή υποχρέωση τακτικών περιοδικών ελέγχων για όλα τα έργα και τις δραστηριότητες που υπόκεινται σε μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Κεφάλαιο Β:

Με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου επιχειρείται να αντιμετωπιστεί το πολύπλοκο πρόβλημα της αυθαίρετης δόμησης, με τρόπο δίκαιο, ρεαλιστικό και σύμφωνο με τις συνταγματικές επιταγές. Συγκεκριμένα οι ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν το υπαρκτό πρόβλημα μέσα από την περιβαλλοντική και πολεοδομική του διάσταση στην λογική της πράσινης ανάπτυξης, των αρχών της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος και δεν αποτελούν μόνο ρυθμίσεις εισπρακτικού χαρακτήρα χωρίς όμως να παραγνωρίζεται και η δυσμενής δημοσιονομική συγκυρία, στην οποία βρίσκεται η χώρα. Επιπλέον κριτήριο για την επιλογή των ρυθμίσεων αποτελεί η εμπέδωση της ισότητας των πολιτών και του κράτους δικαίου. Η προτεινόμενη ρύθμιση για τη διατήρηση των αυθαιρέτων κατασκευών αποτελεί τομή κατά πρώτον γιατί χαράσσει «κόκκινη γραμμή» για την αυθαίρετη δόμηση στο μέλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με την πρόβλεψη της ακυρότητας κάθε δικαιοπραξίας με αντικείμενο τη μεταβίβαση ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος σε ακίνητο, στο οποίο υπάρχει αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση. Επιπλέον θεσπίζεται ως δικαιολογητικό εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα. Έτσι για πρώτη φορά επιτυγχάνεται η μαζική καταγραφή των αυθαιρέτων κτισμάτων και μάλιστα με τρόπο, που θα δηλώνει τη συγκέντρωση και τα χαρακτηριστικά τους στο χώρο της

επικράτειας, έτσι ώστε να επιταχυνθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός. Ακόμη συγκροτείται η Ειδική Υπηρεσία Κατεδαφίσεων Αυθαιρέτων, η οποία εξοπλίζεται για πρώτη φορά με ουσιαστικές αρμοδιότητες και θεσμοθετούνται οι απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση των κατεδαφίσεων. Επιπρόσθετα η προτεινόμενη ρύθμιση συνιστά τομή, διότι θεμελιώδης αιτιολόγηση της λογικής της αποτελεί η δυνατότητα αντιμετώπισης αυθαιρεσιών με τρόπο που να βελτιώνει τους όρους ζωής των πολιτών και να αποκαθιστά την περιβαλλοντική βλάβη που προκλήθηκε. Το ειδικό πρόστιμο αποτελεί το βασικό εργαλείο ανάπτυξης της σχέσης περιβαλλοντικού οφέλους και βλάβης. Το ύψος του προστίμου αυτού καθορίζεται σύμφωνα με περιβαλλοντικά, πολεοδομικά και κοινωνικά κριτήρια. Επιπλέον εργαλείο για την αρχιτεκτονική ένταξη των πρόχειρων κατασκευών αποτελεί ο έλεγχος από την αρμόδια αρχιτεκτονική επιτροπή (ΕΠΑΕ), η οποία εξετάζει την αρμονική ένταξη τους στο αστικό περιβάλλον. Έτσι διασφαλίζεται αποτελεσματικά η αποτροπή της επιδείνωσης των όρων διαβίωσης.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Κεφάλαιο Α:

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση αποτελεί σήμερα την πλέον χρονοβόρα διαδικασία για την αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, χωρίς να προστατεύει, απ' ό,τι φαίνεται στην πράξη, το περιβάλλον. Ο σημερινός τρόπος αδειοδότησης είναι μελετητοκεντρικός και εστιάζει στη δημιουργία περίπλοκων και χρονοβόρων διαδικασιών, με πληθώρα γνωμοδοτήσεων και υπογραφών προκειμένου να διαχέεται η ευθύνη και με σκοπό την τυπική μόνο «εξασφάλιση» της προστασίας του περιβάλλοντος πριν ακόμα λειτουργήσουν τα εξεταζόμενα έργα και δραστηριότητες. Η αυστηρότητα του κράτους εξαντλείται στον ex ante έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και παραβλέπει τον ex post έλεγχο, ο οποίος είναι και ο αποτελεσματικότερος τρόπος ουσιαστικής προστασίας του περιβάλλοντος. Ο μέσος χρόνος σήμερα στην Ελλάδα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης (προμελέτη και μελέτη) για τα έργα αρμοδιότητας ΥΠΕΚΑ ξεπερνά τους 20 μήνες, σε κάποιες συγκεκριμένες κατηγορίες έργων όπως τα έργα εξόρυξης ξεπερνά τα 3 χρόνια ενώ σε πολλές περιπτώσεις διαρκεί ακόμα περισσότερο. Ο αντίστοιχος Ευρωπαϊκός μέσος όρος ανέρχεται σε περίπου 10 μήνες.

Κεφάλαιο Β:

Το πρόβλημα της αυθαίρετης δόμησης είναι ένα εξαιρετικά σύνθετο πρόβλημα, στο οποίο αντανakλώνται συνδυαστικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα, το οποίο ουδέποτε έχει αντιμετωπιστεί συνολικά σε όλες του τις επιμέρους διαστάσεις. Η αναποφασιστικότητα της πολιτείας να αντιμετωπίσει το σοβαρό πρόβλημα των υπερβάσεων δόμησης και αλλαγών χρήσης και η εξαιρετική δυσκολία που συνεπάγεται το εγχείρημα της τροποποίησης της πολεοδομικής νομοθεσίας, του τρόπου έκδοσης των αδειών και του ελέγχου των οικοδομών,

οδήγησαν στη συνενοχή Κράτους -Πολίτη και στην ανοχή της αυθαιρεσίας σε τέτοιο βαθμό, ώστε η αυθαίρετη δόμηση να έχει γίνει εθιμική πρακτική και να τυγχάνει ευρείας αποδοχής. Έτσι, επί μακρόν συντηρήθηκε ένας φαύλος κύκλος διαπλοκής, με έμμεση νομιμοποίηση των αυθαιρεσιών από διάφορες κρατικές υπηρεσίες, εξυπηρέτηση των αυθαιρέτων οικοδομών και η σύνδεσή τους με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας, με εκβιασμούς και ένταξη της ανομίας στο σύνολο σχεδόν των παραγόμενων νέων ακινήτων αλλά και των παλαιότερων. Τα όποια βεβαιωμένα πρόστιμα καταλήγουν με αναποτελεσματικά κριτήρια μετά από οριακούς ελέγχους σε μικρό ποσοστό των πραγματικά οφειλόμενων και ουσιαστικά δεν εισπράττονται.

Το κράτος έχει ευθύνη για την βλάβη αυτή, πλην όμως αδυνατεί να την αποκαταστήσει ευθέως για τους εξής λόγους:

Το φαινόμενο των αυθαίρετων κατασκευών έχει λάβει γενικευμένη και διαχρονική μορφή που καταλαμβάνει μεγάλο αριθμό ακινήτων της χώρας.

Το κράτος δεν διέθεσε ποτέ, διότι αδυνατούσε να διαθέσει και να οργανώσει αποτελεσματικά, τους απαραίτητους ελεγκτικούς μηχανισμούς για να εντοπίσει τις πολλαπλές αυθαίρετες κατασκευές, κυρίως όμως και μέχρι σήμερα αδυνατεί να εφαρμόσει τα οικονομικά, τεχνικά και διοικητικά μέσα και διαδικασίες για την παρακολούθηση και άρση αυτών των αυθαιρεσιών με κάθε πρόσφορο τρόπο, κυρίως δε με την κατεδάφισή τους.

Αν και την ευθύνη κατεδάφισης των αυθαιρέτων την μεταβίβασε πριν δεκαπέντε χρόνια στην Τοπική Αυτοδιοίκηση η έλλειψη ελέγχου έφτασε σε πολύ χειρότερο επίπεδα και αυξήθηκε η αυθαίρετη δόμηση.

Οι πολίτες της χώρας, γνωρίζοντας και βιώνοντας όλα τα παραπάνω δεδομένα, και μάλιστα σε μια τόσο διαδεδομένη μορφή με κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις, ανέπτυξαν κοινωνικές και οικονομικές συμπεριφορές και καλλιέργησαν δικαιώματα προσδοκίας είτε αυτά εντάσσονται είτε όχι στο πλαίσιο των αρχών της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Ωστόσο το κράτος έχει υποχρέωση από το Σύνταγμα να προστατεύει το περιβάλλον και συνεπώς να προβαίνει στην πάταξη της αυθαιρεσίας. Η αναποτελεσματική όμως προληπτική δράση του κράτους, αποτέλεσμα πιθανόν και της έλλειψης πολιτικής βούλησης, διαχρονικά είχε ως αποτέλεσμα την δημιουργία ενός συστήματος παρανομιών, το οποίο κατά παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος έχει επιδεινώσει τους όρους διαβίωσης των πολιτών.

Καθίσταται, λοιπόν, μονόδρομος για ένα κράτος και μια κυβέρνηση που σέβεται τις αρχές της ισότητας, τους κράτους δικαίου, της κοινωνικής και περιβαλλοντικής δικαιοσύνης και πάνω απ' όλα τους πολίτες αυτής της χώρας να μην αγνοήσει το πρόβλημα και να εφαρμόσει το σύστημα της πράσινης χρήσης των αυθαίρετων υπερβάσεων δόμησης, με σκοπό την αποκατάσταση της βλάβης που επήλθε στο περιβάλλον, την αποκατάσταση του διαταραγμένου περιβαλλοντικού ισοζυγίου και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών αλλά και τον έμπρακτο σεβασμό της ισότητας των πολιτών και της αρχής του κράτους δικαίου.

Η υποχρέωση της επίτευξης περιβαλλοντικού ισοζυγίου και της αποκατάστασης του περιβάλλοντος είναι αυτονόητη επιλογή και μονοσήμαντη πολιτική χωρίς συμβιβασμούς και δικαιολογίες για μια κυβέρνηση που σέβεται το Σύνταγμα και το περιβάλλον. Η πολιτική αυτή επιλογή είναι αδιαπραγμάτευτη και δεν μπορεί να νοθευτεί σε καμία περίπτωση.

Επίσης η αποκατάσταση των ανισοτήτων που έχουν προκύψει μεταξύ των πολιτών και η εμπέδωση του κράτους δικαίου συνιστούν βασικές κατευθύνσεις για την επίλυση του προβλήματος και τη χάραξη της «κόκκινης γραμμής» για την αυθαίρετη δόμηση στο μέλλον.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Κεφάλαιο Α:

Στόχος είναι η απλοποίηση γραφειοκρατικών διαδικασιών και ο εξορθολογισμός τους χωρίς εκπτώσεις στο ουσιαστικό κομμάτι της περιβαλλοντικής προστασίας, με την εισαγωγή διαδικασιών που εξασφαλίζουν καλύτερη ποιότητα περιβαλλοντικών όρων και μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, τη μείωση του διοικητικού φόρτου, την εξάλειψη διπλών αδειοδοτήσεων, τη βελτίωση της ποιότητας των μελετών μέσω θέσπισης προδιαγραφών ανά είδος έργου και κατηγορία μελέτης. Ταυτόχρονα συστηματοποιούνται και ενδυναμώνονται οι περιβαλλοντικοί έλεγχοι. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα οδηγήσουν άμεσα στον υποδεκαπλασιασμό των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) που διεξάγονται ετησίως (κάτω από 2.000 μελέτες αντί για πάνω από 21.500 που είναι σήμερα) και στη μείωση του μέσου χρόνου αδειοδότησης στον ευρωπαϊκό μέσο όρο (από 20 μήνες που είναι σήμερα σε λιγότερο από 10).

Κεφάλαιο Β:

Με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου επιχειρείται να αντιμετωπιστεί το πολύπλοκο αυτό πρόβλημα, με τρόπο δίκαιο, ρεαλιστικό και σύμφωνο με τις συνταγματικές επιταγές. Συγκεκριμένα οι ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν το υπαρκτό πρόβλημα μέσα από την περιβαλλοντική και πολεοδομική του διάσταση στην λογική της πράσινης ανάπτυξης, των αρχών της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος και δεν αποτελούν μόνο ρυθμίσεις εισπρακτικού χαρακτήρα χωρίς όμως να παραγνωρίζεται και η δυσμενής δημοσιονομική συγκυρία, στην οποία βρίσκεται η χώρα. Επιπλέον κριτήριο για την επιλογή των ρυθμίσεων αποτελεί η εμπέδωση της ισότητας των πολιτών και του κράτους δικαίου.

Η προτεινόμενη ρύθμιση για τη διατήρηση των αυθαίρετων κατασκευών αποτελεί τομή κατά πρώτον γιατί χαράσσει «κόκκινη γραμμή» για την αυθαίρετη δόμηση στο μέλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με την πρόβλεψη της ακυρότητας κάθε δικαιοπραξίας με αντικείμενο τη μεταβίβαση ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος σε ακίνητο, στο οποίο υπάρχει αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση. Για την αποτελεσματική διασφάλιση της τήρησης των παραπάνω προβλέπεται για πρώτη φορά ένα πλήρες

σύστημα ελέγχου των σχετικών δικαιοπραξιών με τη θέσπιση υποχρέωσης υποβολής δηλώσεων από τους εμπλεκόμενους (δικαιοπρακτούντες, μηχανικούς), οι οποίοι φέρουν σχετική ευθύνη για την ακρίβειά τους καθώς σε διαφορετική περίπτωση προβλέπονται αυστηρότατες κυρώσεις.

Επιπλέον θεσπίζεται ως δικαιολογητικό εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα. Έτσι για πρώτη φορά επιτυγχάνεται η μαζική καταγραφή των αυθαιρέτων κτισμάτων και μάλιστα με τρόπο, που θα δηλώνει τη συγκέντρωση και τα χαρακτηριστικά τους στο χώρο της επικράτειας, έτσι ώστε να επιταχυνθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός, να υπάρξουν στα απαιτούμενα ηλεκτρονικά υπόβαθρα τα στοιχεία που θα οδηγήσουν στην επίσπευση του πολεοδομικού σχεδιασμού. Επίσης επισπεύδεται το έργο της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. για την καταγραφή των ιδιοκτησιών κυρίως στις εκτός σχεδίου και εκτός οικισμών περιοχές και τέλος το εργαλείο αυτό συνδέεται ηλεκτρονικά με το προϊόν της τηλεπισκόπησης και καθίσταται αυτομάτως δυνατή η διαπίστωση τυχόν νέων αυθαιρέτων, ώστε να ενισχύεται η προληπτική δράση του κράτους στον τομέα της αυθαίρετης δόμησης.

Ακόμη συγκροτείται η Ειδική Υπηρεσία Κατεδαφίσεων Αυθαιρέτων, η οποία εξοπλίζεται για πρώτη φορά με ουσιαστικές αρμοδιότητες και θεσμοθετούνται οι απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση των κατεδαφίσεων.

Επιπρόσθετα η προτεινόμενη ρύθμιση συνιστά τομή, διότι θεμελιώδης αιτιολόγηση της λογικής της αποτελεί η δυνατότητα αντιμετώπισης αυθαιρεσιών με τρόπο που να βελτιώνει τους όρους ζωής των πολιτών και να αποκαθιστά την περιβαλλοντική βλάβη που προκλήθηκε. Συνεπώς αντιμετωπίζει με σημερινούς όρους και επιχειρήματα παραβάσεις που, όπως αναφέρθηκε, αποτέλεσαν -χωρίς να αναχαιτιστούν- εθνική πρακτική για 30 σχεδόν χρόνια.

Το ειδικό πρόστιμο αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία ανάπτυξης της σχέσης περιβαλλοντικού οφέλους και βλάβης. Το ύψος του προστίμου αυτού καθορίζεται σύμφωνα με περιβαλλοντικά, πολεοδομικά και κοινωνικά κριτήρια, καθώς διαφοροποιείται από το εάν το ακίνητο βρίσκεται σε εντός ή εκτός σχεδίου περιοχή, καθώς στην τελευταία περίπτωση η αυθαιρεσία καθιστά την περιβαλλοντική βλάβη εντονότερη, από το μέγεθος της υπέρβασης στην δόμηση καθώς και από την χρήση του κτιρίου, στο οποίο ανήκουν οι δηλούμενοι χώροι (κατοικία, επαγγελματική, βιομηχανική ή άλλη χρήση). Κατά τα λοιπά, για τον υπολογισμό της αξίας των χώρων λαμβάνεται υπόψη η τιμή ζώνης της περιοχής, όπου βρίσκεται το κτίριο, ανεξαρτήτως εάν αυτό είναι κτίριο κατοικίας ή ειδικό κτίριο. Και τούτο γίνεται για λόγους απλούστευσης της διαδικασίας υπολογισμού των προστίμων, καθώς για τα ειδικά κτίρια ή κτίρια που βρίσκονται σε οικισμούς ή περιοχές εκτός σχεδίου διαφοροποιείται ο τρόπος υπολογισμού της αξίας των κτιρίων, βάσει του συστήματος αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών.

Απαραίτητη επίσης αρχή και προϋπόθεση που θέτει η ρύθμιση για την διατήρηση της χρήσης είναι η διάθεση των ποσών που θα προκύψουν από την επιβολή του ενιαίου ειδικού προστίμου στην αποκατάσταση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου. Για το σκοπό αυτό το πρόστιμο της παρ. 1 κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Πράσινου Ταμείου με την ονομασία «Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο» και αποδίδεται για την κατεδάφιση αυθαιρέτων και για την εξισορρόπηση του ελλείμματος γης και την

αύξηση των κοινοχρήστων χώρων. Ο στόχος της ρύθμισης για την αποκατάσταση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου δίνει το στίγμα μιας δίκαιης περιβαλλοντικής και πολεοδομικής πολιτικής και αποσκοπεί στη βελτίωση των όρων ζωής των πολιτών.

Τέλος ενισχύονται και τα οικονομικά της χώρας στην δυσμενέστατη αυτή συγκυρία της χώρας.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Κεφάλαιο Α:

Το σύνολο των παραγωγικών τάξεων αφού η περιβαλλοντικής αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων αφορά σχεδόν όλες τις οικονομικές δραστηριότητες (κατασκευές, τουρισμό, έργα υποδομής, διαχείριση αποβλήτων, υδραυλικά έργα, νοσοκομεία, εξόρυξη, πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, ιχθυοκαλλιέργειες, βιομηχανία, εμπορικές αποθήκες και εμπορικά έργα, αθλητικές εγκαταστάσεις, έργα πολεοδομίας, διάφορα ειδικά έργα κλπ. Επίσης αφορά και το δημόσιο, τόσο ως προς τα έργα και δραστηριότητες που είναι δημόσιου χαρακτήρα, όσο και ως προς το μέρος της αδειοδότησης. Τέλος, αφορά το σύνολο των πολιτών αφού σχετίζεται με την προστασία του περιβάλλοντος.

Κεφάλαιο Β:

Η ρύθμιση αφορά άμεσα ή έμμεσα μεγάλο αριθμό του πληθυσμού της χώρας. Δίνεται λύση σε ένα εξαιρετικά σύνθετο πρόβλημα, στο οποίο αντανακλώνται συνδυαστικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Κεφάλαιο Α:

Δεν έχει υπάρξει άλλη συστηματική προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος, παρά μόνο αποσπασματικές προσεγγίσεις (π.χ. ως προς τις ΑΠΕ με το ν. 3851/2010 και ως προς τη βιομηχανία με το Ν. 3982/2011).

Κεφάλαιο Β:

Η τελευταία αντίστοιχη προσπάθεια ρύθμισης θεμάτων εν γένει αυθαίρετων κατασκευών έγινε πριν από 30 χρόνια περίπου με το ν. 1337/1983. Έκτοτε, υπήρξαν παντελώς αποσπασματικές ενέργειες, αναποτελεσματικά πρόστιμα, άλλοτε υπερβολικά χαμηλά άλλοτε υπερβολικά υψηλά, τα οποία ουδέποτε ειπράχθηκαν, και άστοχες επεμβάσεις στην πολεοδομική νομοθεσία, ενώ ποτέ δεν ασκήθηκαν έλεγχοι νομιμότητας για τη διαπίστωση παραβάσεων.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Κεφάλαιο Α:

Όλες οι χώρες της ΕΕ έχουν αντιμετωπίσει καλύτερα το ζήτημα αυτό. Χαρακτηριστικά σημειώνουμε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός ΜΠΕ διεξάγεται στη Γαλλία, όπου κι εκεί ο μέσος όρος είναι 3.867 ετησίως, δηλ. περίπου 6 φορές μικρότερος από την Ελλάδα, παρότι η Γαλλία είναι 6 φορές μεγαλύτερη από την Ελλάδα σε πληθυσμό! Ακόμα πιο παραστατική εικόνα του προβλήματος μας δίνει η σύγκριση του ετήσιου αριθμού φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης ανά εκατομμύριο κατοίκων. Στην Ελλάδα κατατίθενται 1.902 μελέτες/εκ. κατοίκων, στην Αυστρία 3, στο Ην. Βασίλειο 5 και στη Γαλλία, η οποία έχει τον υψηλότερο μέσο όρο από τις Ευρωπαϊκές χώρες, μόλις 60.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της.

Κεφάλαιο Α:

Προκειμένου να εφαρμοστεί το Μέρος Α' του νέου νόμου απαιτείται η δημοσίευση της υπουργικής απόφασης κατάταξης σε υποκατηγορίες Α1, Α2 και Β των δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων καθώς και σε ομάδες κοινές για όλες τις κατηγορίες. Κατά τη σύνταξή της θα επιδιωχθεί η μείωση των έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση (σήμερα η ελληνική νομοθεσία απαιτεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε πολύ περισσότερα είδη έργων και δραστηριοτήτων απ' ό,τι προβλέπει η Ευρ. Οδηγία, όπως π.χ. αλυκές, φωτοβολταϊκά πάρκα, κατασκευή επίπλων, εκτυπωτικές δραστηριότητες, παραγωγή κρασιού, παραγωγή χυμών φρούτων και λαχανικών, σταθμούς διοδίων, χώροι στάθμευσης κλπ.) και η ξεκάθαρη κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες βαρύτητας επιπτώσεων στο περιβάλλον (Α1, Α2 και Β) σύμφωνα με τα κριτήρια της σχετικής Ευρωπαϊκής Οδηγίας. π.χ. ένα ξενοδοχείο 200 κλινών εντός του σχεδίου πόλης κατατάσσεται στην κατηγορία Β και επομένως λαμβάνει πρότυπους περιβαλλοντικούς όρους χωρίς να απαιτείται διεξαγωγή μελέτης, ενώ αν το ίδιο ξενοδοχείο είναι σε εκτός σχεδίου περιοχή, κατατάσσεται στην υποκατηγορία Α2 και θα πρέπει να διεξάγει μελέτη. Πληρέστερη εφαρμογή θα έχουμε με τη σταδιακή δημοσίευση των ΥΑ για τις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Β.

Κεφάλαιο Β:

2.3. Τα διατάγματα και οι κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν είναι οι εξής :

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθορίζεται ο τύπος και το ειδικότερο περιεχόμενο της βεβαίωσης ότι στο ακίνητο δεν έχουν εκτελεστεί αυθαίρετες κατασκευές και δεν έχουν εγκατασταθεί χρήσεις χωρίς άδεια, ή ότι οι εκτελεσμένες αυθαίρετες κατασκευές ή οι εγκατεστημένες αυθαίρετες χρήσεις, εμπίπτουν σε μια από τις εξαιρέσεις της παραγράφου 2 και δεν υπάγονται σε καμία από τις περιπτώσεις της παραγράφου 3, και μπορεί να προβλέπεται ότι η παραπάνω υπεύθυνη δήλωση και βεβαίωση μηχανικού αντικαθίστανται με την «Ταυτότητα Κτιρίου» κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3843/2010 (Α'62) μετά την έναρξη τήρησής της και ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζεται η διαδικασία επιβολής της διοικητικής ποινής προσωρινής ή οριστικής απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος στους μηχανικούς και κάθε αναγκαίο ζήτημα για την σχετική πειθαρχική διαδικασία.
3. με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ορίζεται διαδικασία, σύμφωνα με την οποία το παράβολο εκδίδεται είτε από Δημόσιο Ταμείο είτε από Τράπεζα.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η διαδικασία κατάθεσης και απόδοσης του ειδικού προστίμου και κάθε σχετική λεπτομέρεια.
5. Για την έκδοση των αδειών αυτών υποβάλλονται στις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες δικαιολογητικά που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η εκτέλεση εργασιών επισκευής που αποβλέπουν στην υγιεινή, τη χρήση, την αισθητική βελτίωση-αποκατάσταση και τη συνήθη συντήρησή τους.
6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να θεσπίζεται διαφορετική διαδικασία για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στην ρύθμιση του παρόντος και την καταβολή του ειδικού προστίμου διατήρησης, με τη χρήση ηλεκτρονικών τεχνολογιών, την απευθείας υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών στις αρμόδιες υπηρεσίες και την απευθείας έκδοση των πράξεων υπολογισμού των προστίμων και διατήρησης.
7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται η διαδικασία και τα ποσοστά διάθεσης του ενιαίου ειδικού προστίμου και οι δικαιούχοι τους καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται το ποσοστό των προστίμων, που επιβάλλονται αν δεν υποβληθεί δήλωση ή αν δεν περατωθεί εμπρόθεσμα η διαδικασία καταβολής του ενιαίου ειδικού προστίμου, που αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Κεφάλαιο Α΄

3.1.: Αφορά το σύνολο της παραγωγικής δραστηριότητας.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Δραστική μείωση του κόστους αδειοδότησης και αύξηση του κόστους συμμόρφωσης για τις επιχειρήσεις. Δραστική μείωση των μελετών με ταυτόχρονη δημιουργία μητρώου πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ και μητρώου περιβαλλοντικών ελεγκτών.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους» Μεσοσταθμική μείωση της τάξης των 10.000€ για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και της τάξης των 1000€ για τις μικρές επιχειρήσεις.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων.
Απλοποίηση αδειοδότησης. Δεν υπάρχει επίδραση στο μάρκετινγκ.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αφού μειώνεται το κόστος και ο χρόνος αδειοδότησης.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»
Σημαντική μείωση του διοικητικού βάρους, ειδικά σε νέες επιχειρήσεις.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
Μείωση του χρόνου αδειοδότησης με την κατάργηση της διαδικασίας εκπόνησης ΜΠΕ και απαλλαγή από το σχετικό κόστος.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση. Από την εφαρμογή του Α' Μέρους του παρόντος νόμου υπάρχει άμεσο όφελος για το δημόσιο που υπερβαίνει τα 19 εκ. € (δεν έχουν υπολογιστεί όλα τα παράβολα) ετησίως. Επίσης, προκύπτει έμμεσο όφελος πάνω από 14,5 εκ. € με την αποδέσμευση προς παραγωγικότερες εργασίες πάνω από 700 εργαζομένων.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Το συνολικό άμεσο όφελος για την εθνική οικονομία πάνω από 70 εκ.€ και, αν υπολογιστούν και τα έμμεσα οφέλη από την αποδέσμευση υπαλλήλων από μη παραγωγικές δραστηριότητες, ξεπερνά τα 85 εκ. €.

Κεφάλαιο Β:

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αφενός επιλύεται το πολύ σημαντικό κοινωνικό πρόβλημα της αυθαίρετης δόμησης ενώ παράλληλα αποκαθίσταται η ισότητα μεταξύ των πολιτών και εμπεδώνεται η αρχή του κράτους δικαίου

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Κεφάλαιο Α:

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά
Διευκόλυνση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και μείωση του κόστους. Απαλλαγή του δημοσίου από αντιπαραγωγικές γραφειοκρατικές διαδικασίες. Μείωση του τζίρου για τους μελετητές αλλά μετατόπισή του επαγγελματικού τους ενδιαφέροντος προς τους ελέγχους.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία
Ο επιχειρηματικός κόστος έχει πληγεί ιδιαίτερα από την οικονομική κρίση. Δεν υπάρχουν ασφαλή δεδομένα για τους μελετητές.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση
Μείωση της γραφειοκρατίας, επιτάχυνση των διαδικασιών, βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος, αύξηση της διαφάνειας με την καθιέρωση της περιβαλλοντικής ταυτότητας.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη
Πλήρης ηλεκτρονική διαχείριση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, μείωση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, μείωση της διαφθοράς, αύξηση της ασφάλειας δικαίου

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Μείωση των έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση, ξεκάθαρη κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες βαρύτητας επιπτώσεων στο περιβάλλον (Α1, Α2 και Β), κατάργηση των συνυπογραφών άλλων Υπουργών (διαδικασία που συνήθως διαρκεί 2-3 μήνες), κατάργηση αλληλοεπικαλυπτόμενων αδειοδοτήσεων που αποτελούν γραφειοκρατικά βαρίδια για τις επιχειρήσεις και δημιουργούν συνθήκες που ευνοούν κρούσματα διαφθοράς, σαφής καθορισμός του περιεχομένου των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των απαιτούμενων δικαιολογητικών ανά υποκατηγορία (Α1 ή Α2) και ανά ομάδα έργων/δραστηριοτήτων, όπως επίσης και του περιεχομένου των αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, αξιολόγηση των μελετών από σώμα πιστοποιημένων αξιολογητών (ιδιωτών) επικουρικά των υπηρεσιών, οι οποίοι θα εισηγούνται στις αρμόδιες υπηρεσίες το σχέδιο απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, υποχρέωση σύνταξης της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ανεξαρτήτως του αν έχουν γνωμοδοτήσει όλοι οι συναρμόδιοι φορείς, ηλεκτρονική υποβολή της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και αύξηση στα 10 έτη της διάρκειας ισχύος των περιβαλλοντικών

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Κεφάλαιο Α:

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Το Μέρος Α' του νομοσχεδίου αποτελεί βασικό πυλώνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη αφού εξασφαλίζει καλύτερη περιβαλλοντική προστασία και απλούστευση γραφειοκρατικών διαδικασιών. Επίσης προβλέπει ειδική ρύθμιση για τη δυνατότητα επιβολής χρηματικής εγγύησης ή άλλου ισοδύναμου μέσου ως προϋπόθεση χορήγησης άδειας λειτουργίας για τη βαριά βιομηχανία, η οποία καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου σε περίπτωση επανειλημμένης μη συμμόρφωσης. Στο νέο πλαίσιο, ισχυροποιούνται οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και ενδυναμώνεται ο ρόλος της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ). Όλα τα έργα και δραστηριότητες θα υπόκεινται σε τακτικές και έκτακτες επιθεωρήσεις με αυτοψία, με βάση ετήσιο εθνικό πρόγραμμα επιθεωρήσεων και ελέγχων που εκπονεί η ΕΥΕΠ. Θεσπίζεται υποχρεωτική διεξαγωγή τακτικών περιοδικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με αυτοψία σε όλα τα έργα που υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση και κατατάσσονται στις υποκατηγορίες Α1 και Α2 κατά τη λειτουργία των έργων και έλεγχο κατά τη φάση της κατασκευής σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων. Τα μεγάλα έργα υποδομών, όπως π.χ. οι αυτοκινητόδρομοι, θα ελέγχονται στη φάση της κατασκευής όπου εντοπίζονται οι σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις ενώ θα ελέγχονται στοχευμένα και κατά τη λειτουργία τους ως προς συγκεκριμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. το θόρυβο στην περίπτωση του αυτοκινητόδρομου). Οι βιομηχανικές δραστηριότητες θα ελέγχονται υποχρεωτικά, ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη λειτουργία τους. Οι τακτικοί περιοδικοί έλεγχοι ανατίθενται σε ιδιώτες ελεγκτές οι οποίοι διενεργούν τις τακτικές περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις. Η επιλογή του εκάστοτε περιβαλλοντικού

επιθεωρητή γίνεται με ηλεκτρονική κλήρωση. Ο φορέας του έργου υποχρεούται να καλύπτει το κόστος της περιβαλλοντικής επιθεώρησης.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)
Δεν αφορά το Μέρος Α' του νομοσχεδίου.

Κεφάλαιο Β:

Οι ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν το υπαρκτό πρόβλημα μέσα από την περιβαλλοντική και πολεοδομική του διάσταση στην λογική της πράσινης ανάπτυξης, των αρχών της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος και δεν αποτελούν μόνο ρυθμίσεις εισπρακτικού χαρακτήρα χωρίς όμως να παραγνωρίζεται και η δυσμενής δημοσιονομική συγκυρία, στην οποία βρίσκεται η χώρα. Επιπλέον κριτήριο για την επιλογή των ρυθμίσεων αποτελεί η εμπέδωση της ισότητας των πολιτών και του κράτους δικαίου.

Η προτεινόμενη ρύθμιση για τη διατήρηση των αυθαιρέτων κατασκευών χαράσσει «κόκκινη γραμμή» για την αυθαίρετη δόμηση στο μέλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με την πρόβλεψη της ακυρότητας κάθε δικαιοπραξίας με αντικείμενο τη μεταβίβαση ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος σε ακίνητο, στο οποίο υπάρχει αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση.

Επιπλέον θεσπίζεται ως δικαιολογητικό εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα. Έτσι για πρώτη φορά επιτυγχάνεται η μαζική καταγραφή των αυθαιρέτων κτισμάτων και μάλιστα με τρόπο, που θα δηλώνει τη συγκέντρωση και τα χαρακτηριστικά τους στο χώρο της επικράτειας, έτσι ώστε να επιταχυνθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός.

Ακόμη συγκροτείται η Ειδική Υπηρεσία Κατεδαφίσεων Αυθαιρέτων, η οποία εξοπλίζεται για πρώτη φορά με ουσιαστικές αρμοδιότητες και θεσμοθετούνται οι απαραίτητες διαδικασίες για την υλοποίηση των κατεδαφίσεων.

Επιπρόσθετα η προτεινόμενη ρύθμιση συνιστά τομή, διότι θεμελιώδης αιτιολόγηση της λογικής της αποτελεί η δυνατότητα αντιμετώπισης αυθαιρεσιών με τρόπο που να βελτιώνει τους όρους ζωής των πολιτών και να αποκαθιστά την περιβαλλοντική βλάβη που προκλήθηκε. Συνεπώς αντιμετωπίζει με σημερινούς όρους και επιχειρήματα παραβάσεις που, όπως αναφέρθηκε, αποτέλεσαν -χωρίς να αναχαιτιστούν- εθιμική πρακτική για 30 σχεδόν χρόνια.

Το ειδικό πρόστιμο αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία ανάπτυξης της σχέσης περιβαλλοντικού οφέλους και βλάβης. Το ύψος του προστίμου αυτού καθορίζεται σύμφωνα με περιβαλλοντικά, πολεοδομικά και κοινωνικά κριτήρια, καθώς διαφοροποιείται από το εάν το ακίνητο βρίσκεται σε εντός ή εκτός σχεδίου περιοχή, καθώς στην τελευταία περίπτωση η αυθαιρεσία καθιστά την περιβαλλοντική βλάβη εντονότερη, από το μέγεθος της υπέρβασης στην δόμηση καθώς και από την χρήση του κτιρίου, στο οποίο ανήκουν οι δηλούμενοι χώροι (κατοικία, επαγγελματική, βιομηχανική ή άλλη χρήση). Κατά τα λοιπά, για τον υπολογισμό της αξίας των χώρων λαμβάνεται υπόψη η τιμή ζώνης της περιοχής, όπου βρίσκεται το κτίριο, ανεξαρτήτως εάν αυτό είναι κτίριο κατοικίας ή ειδικό κτίριο. Και τούτο γίνεται για

λόγους απλούστευσης της διαδικασίας υπολογισμού των προστίμων, καθώς για τα ειδικά κτίρια ή κτίρια που βρίσκονται σε οικισμούς ή περιοχές εκτός σχεδίου διαφοροποιείται ο τρόπος υπολογισμού της αξίας των κτιρίων, βάσει του συστήματος αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών.

Απαραίτητη επίσης αρχή και προϋπόθεση που θέτει η ρύθμιση για την διατήρηση της χρήσης είναι η διάθεση των ποσών που θα προκύψουν από την επιβολή του ενιαίου ειδικού προστίμου στην αποκατάσταση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου. Για το σκοπό αυτό το πρόστιμο της παρ. 1 κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Πράσινου Ταμείου με την ονομασία «Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο» και αποδίδεται για την κατεδάφιση αυθαιρέτων και για την εξισορρόπηση του ελλείμματος γης και την αύξηση των κοινοχρήστων χώρων. Ο στόχος της ρύθμισης για την αποκατάσταση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου δίνει το στίγμα μιας δίκαιης περιβαλλοντικής και πολεοδομικής πολιτικής και αποσκοπεί στη βελτίωση των όρων ζωής των πολιτών.

Λαμβάνοντας υπόψη σύγχρονους επιστημονικούς όρους και αντικειμενική τεκμηρίωση, η περιβαλλοντική βλάβη με παράλληλη βελτίωση των όρων ζωής των πολιτών, μπορεί να αποκατασταθεί τόσο με προφανείς τρόπους όσο και με άλλους λιγότερο εμφανείς. Η επιστημονική έρευνα και αντιμετώπιση και τα αποτελέσματα από τα υλοποιημένα σήμερα παραδείγματα, μας υποδεικνύουν τους κατάλληλους τρόπους δράσης και τα απαιτούμενα προγράμματα για την προστασία και ανάταξη του περιβάλλοντος

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Κεφάλαιο Α:

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Μείωση της γραφειοκρατίας, μείωση της διαφθοράς, αύξηση της διαφάνειας, βελτίωση των ελέγχων, μείωση του κόστους.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Δεν υπάρχει άμεση συσχέτιση.

Κεφάλαιο Β:

Η ρύθμιση είναι εξαιρετικά απλή στην εφαρμογή της και συνεπάγεται τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση για τη Διοίκηση χωρίς όμως να απομειώνεται ο έλεγχος που ασκείται για την αποτροπή της αυθαίρετης δόμησης.

Επίσης απλοποιεί το υφιστάμενο, γραφειοκρατικό και πολύπλοκο –χωρίς ουσιαστικό λόγο- καθεστώς επιβολής προστίμων στις αυθαίρετες κατασκευές.

7. Νομιμότητα

Κεφάλαιο Α:

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Περί προστασίας του περιβάλλοντος (Μέρος Α')

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Οδηγία 97/11 για την αξιολόγηση των επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και Οδηγία 2010/75 περί Βιομηχανικών Εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Κεφάλαιο Β:

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στα πλαίσια των διατάξεων του ά. 24, του ά. 4 παρ.1 και του ά. 25 του Συντάγματος και σέβεται τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΟλΣτΕ 3500/2009, 3921/2010) με τη διασφάλιση της δημιουργίας περιβαλλοντικού ισοζυγίου και το σεβασμό της ισότητας των πολιτών έναντι του νόμου καθώς και την εμπέδωση του κράτους δικαίου

8. Αρμοδιότητα

Κεφάλαιο Α:

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Το Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τη θέσπιση της ηλεκτρονικής διαχείρισης της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης και της περιβαλλοντικής ταυτότητας και Υπ. Οικονομικών για τον καθορισμό των τελών και τη λειτουργία του μητρώου πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

ΕΥΠΕ, Δ/ση ΕΑΡΘ και Δ/ση Περ/κού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΚΑ και Δ/σεις ΠΕΧΩ των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

Κεφάλαιο Β:

8.1. Για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης αρμόδιο είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Κεφάλαιο Α:

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Σύμφωνα με το σχετικό εγχειρίδιο αναφορικά με την αρίθμηση, τις συντομογραφίες κλπ.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Καταργούνται οι διατάξεις των παρ. 25, 34 και 58 της ενότητας Β «Γεωργία – Κτηνοτροφία – Αλιεία», 48 της ενότητας Γ «Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας» και 29 της ενότητας «Έργων-Χωροταξίας-Περιβάλλοντος» του ΙΙ μέρους του άρθρου 186 και της παρ.6 της Α ενότητας του Ι μέρους του άρθρου 210 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α'87) υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Τροποποιούνται οι ακόλουθες διατάξεις νόμου:

1. Το άρθρο 3 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται από το άρθρο 1 του παρόντος.

2. Το άρθρο 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, πλην της παραγράφου 10, στοιχείο ε, αντικαθίσταται από τα άρθρα 2-10 και 17 του παρόντος.

3. Η παρ. 10, στοιχείο ε, του άρθρου 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται με το άρθρο 12 του παρόντος.

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται από το άρθρο 11 του παρόντος.

5. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίστανται από το άρθρο 19 του παρόντος.

6. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίστανται με το άρθρο 20 του παρόντος.

7. Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται με το εδάφιο 7 της παραγράφου Α του άρθρου 2 σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 10 του άρθρου 17 του παρόντος.

8. Το άρθρο 26 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται με την παράγραφο 4 του άρθρου 20 του παρόντος.

9. Η παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και η παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001 (ΦΕΚ Α'228), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίστανται με το άρθρο 21 του παρόντος.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει. Εκσυγχρονισμός και απλούστευση της νομοθεσίας με κατάργηση σειράς γραφειοκρατικών διαδικασιών χωρίς προστιθέμενη αξία.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Κεφάλαιο Β:

9.1. κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης τηρήθηκαν οι οδηγίες των εγχειριδίων οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.). Απλουστεύεται το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την επιβολή προστίμων για τα αυθαίρετα, που δεν θα υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Κεφάλαιο Α:

Συμμετείχαν επιμελητήρια και επαγγελματικές ενώσεις όπως ο ΣΕΒ, το ΤΕΕ, ο ΣΕΒΙΑΝ, ανεξάρτητοι μελετητές, η Ευρ. Επιτροπή, η Αντιπροεδρία της Κυβέρνησης, άλλα Υπουργεία όπως το Υπ. Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και το Υπ. Τουρισμού και Πολιτισμού, μεγάλες επιχειρήσεις όπως η ΔΕΗ, τα ΕΛΠΕ, μεγάλοι κατασκευαστικοί όμιλοι κλπ, μη κυβερνητικές οργανώσεις όπως η Ορνιθολογική Εταιρεία, η Καλλιστώ, ο Αρκτρούρος, Ο Αρχέλων, η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, η Mom, η WWF, η Greenpeace, η Μεσόγειος SOS κλπ., καθώς και ανεξάρτητοι πολίτες.

Κεφάλαιο Β:

Υπήρξε συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας.